

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради

Фурманівського закладу загальної середньої освіти
Кілійської міської ради

(протокол № від 2023)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Фурманівського закладу загальної
середньої освіти Кілійської міської ради

_____ Світлана БУРКАН

Освітня програма

Фурманівського закладу загальної середньої освіти
Кілійської міської ради,
перший рівень повної загальної середньої освіти – початкова освіта
(1-2 класи),

на 2023/2024 навчальний рік

Освітня програма Фурманівського закладу загальної середньої освіти
Кілійської міської ради, перший рівень повної загальної середньої освіти –
початкова освіта (1-2 класи), на 2023/2024 навчальний рік

Тип закладу – заклад загальної середньої освіти

Орієнтовна кількість класів: 1 класів – 1.

Орієнтовна кількість учнів: 1 кл. - 12

Орієнтовна кількість класів: 2 класів – 1

Орієнтовна кількість учнів: 2 кл. – 8

Статутом закладу загальної середньої освіти визначено: **українська мова навчання.**

Загальні положення освітньої програми

перший рівень повної загальної середньої освіти – початкова освіта (1-2 класи)

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, перший рівень повної загальної середньої освіти - початкова освіта (1, 2 класи), розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами), на основі Типової освітньої програми для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 12 серпня 2022 року № 743.

Освітня програма початкової освіти (далі – **Освітня програма**) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – **Державний стандарт**).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) **та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання на першому рівні повної загальної середньої освіти – початковій освіті – мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклад освіти розробляє освітню програму – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітня програма відрізняється від Типової освітньої програми послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в закладах освіти усіх типів і форм власності.

«Оцінювання результатів навчання учнів 1-2 класів здійснюється згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої

освіти» (відповідно до характеристики навчальної діяльності, характеристики результатів навчання, які зазначені у Свідоцтві досягнень)

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна. Відповідно до мети оцінювання **пріоритетними є формувальна та діагностувальна функції оцінювання.**

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основа компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

З урахуванням мети оцінювання змінено підходи до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета вивчення/інтегрованого курсу в 1, 2 класах використовується **вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка називає оцінювальне судження про особисті надбання учня/учениці та об'єктивні результати навчання учня/учениці.**

Вербальну оцінку можна виражати як усно, так і письмово.»

Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, факультативів, курсів за вибором.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів початкової освіти для 1-го класу складає – 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів початкової освіти для 2-го класу складає - 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 1-2 класів (далі – **навчальний план**)

Таблиця 1
до освітньої програми

Типовий навчальний план

Навчальний предмет/інтегрований курс	Класи	Кількість годин на тиждень		
		1 кл.	2 кл.	Разом
Інваріантний складник				
Українська мова*		7	7	19
Іноземна мова		2	3	
Математична		4	4	8
Я досліджую світ		3	3	6
Дизайн і технології		1	1	3
Інформатична		-	1	
Мистецтво		2	2	4
Фізична культура**		3	3	6
Усього		22	24	46
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	48
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20/700	22/770	42/1470

*1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

** 2 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова»

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Таблиця 2
до освітньої програми

**Навчальний план для 1-2 класів
з українською мовою навчання
на 2023/2024 навчальний рік**

Предмети, інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах	
	1 клас	2 клас
Інваріантний складник		
Інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»	7	-
Інтегрований курс «Українська мова»	-	7
Англійська мова	2	3
Математика	4	4
Я досліджую світ	3	3
Дизайн і технології	1	1
Інформатика	-	1
Мистецтво	2	2
Фізична культура	3	3
Усього	19+3	21+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня	19	21
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	22	24

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані закладу освіти.

Варіативна складова навчального плану не використовується.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік модельних навчальних програм

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено
Типова освітня програма для 1-2 класів НУШ (автор СавченкоЯ.О.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від № 12.08.2022 № 743

Для недопущення перевантаження учнів заклад загальної середньої освіти враховує їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладі загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів враховуються результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у закладах позашкільної освіти.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Кількість учнів у класах (наповнюваність класів) не може бути менше п'яти осіб та перевищувати 30 осіб.

Безперервна навчальна діяльність у класній кімнаті 1-го класу не може перевищувати 35 хвилин, 2-го класу не може перевищувати 40 хвилин

Навчальний план для 1-2 класів зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Режим роботи закладу освіти:

- режим навчання – п'ятиденний навчальний тиждень;

- **змінність** – одна зміна;
- **початок занять** – о 8 годині 30 хвилин;

Форми здобуття загальної середньої освіти:

- **інституційна** – ОЧНА (в класних кімнатах, предметних кабінетах, на базі інших освітніх закладах та закладах культури);
- **навчання з використанням технологій дистанційного навчання** (на період надзвичайних ситуацій та/або карантинних обмежень).
- **індивідуальна** (сімейна/домашня освіта, педагогічний патронаж, екстернат) – відповідно до Положення «Про форми здобуття освіти»

Тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» – **35 хвилин** для 1-х класів , **40 хвилин** для 2 класів

Тривалість перерв – відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Санітарного регламенту для ЗЗСО.

Початок уроків в 1-2 класах однаковий, а кінець відповідно до встановленої тривалості навчальних занять, що дозволяє оптимізувати рух учнів територією закладу освіти та організувати якісне прибирання й провітрювання шкільних приміщень.

Основною формою організації освітнього процесу є урок.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості **складається з наступних компонентів:**

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

кількість педагогічних працівників –	2
освітній рівень:	
магістр (спеціаліст)	2 (100%)
фах:	
педагогічний	2 (100%)
непедагогічний	
кваліфікаційний рівень:	
«старший учитель»	- 1
Спеціаліст вищої категорії	- 1

спеціаліст першої категорії	- 1
педагогічний стаж:	
від 3-х до 10-ти років	1 (50%)
понад 20 років	1 (50%)

**навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;**

кількість навчальних кабінетів	–2
бібліотека	– 1
актова зала	– 1
їдальня	– 1
внутрішні вбиральні	– 2
шкільне подвір'я	– облаштоване
стадіон	– 0
кабінет практичного психолога	– 1
кабінет медичної сестри	– 1

**якість проведення навчальних занять;
моніторинг досягнення учнями результатів навчання
(компетентностей) – відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.**

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчального плану та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників – відповідно до плану роботи закладу загальної середньої освіти.

Освітня програма початкової школи (1-2 класи) передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма початкової школи (1-2 класи), сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Вона схвалена

педагогічною радою закладу загальної середньої освіти та затверджена його директором.

Освітня програма початкової школи (1-2 класи) закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

На основі освітньої програми початкової школи (1-2 класи) закладу освіти, заклад складає та затверджує навчальний план початкової школи (1-2 класів) закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Структура 2023/2024 навчального року

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі загальної середньої освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» в закладі загальної середньої освіти встановлено тривалість 2023/2024 навчального року з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

Тривалість та структура навчального року визначаються закладом освіти з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення

прогалин у навчанні, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр - з 01 вересня по 29 грудня, 81 навчальних днів

II семестр - з 15 січня по 30 травня. 94 навчальних днів

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні з 28 жовтня по 05 листопада 9 календарних днів

зимові з 30 грудня по 14 січня 16 календарних днів

весняні з 23 березня по 31 березня 9 календарних днів

Тривалість канікул у закладі загальної середньої освіти протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів.

У разі посилення карантинних обмежень, продовження дії воєнного стану в структурі 2023/2024 навчального року можливі зміни (за рішенням педагогічної ради) термінів й дат семестрів/канікул, форми навчання.

Свято «Останній дзвінок» проводиться 30 травня.